

Cod ECLI
ECLI:RO: CACLJ:2017: 041.000066
Dosar nr. xxxx/117/2016
ROMANIA

CURTEA DE APEL CLUJ
SECTIA A II

-
A CIVILA
SENTINTA CIVILA

Nr.
xx/2017

Sedinta camerei de consiliu din data de 02 Noiembrie 2017
Completul compus din: PRESEDINTE R. M. V.

GREFIER L. B.

S-a luat spre examinare – in vederea pronuntarii - solutionarea conflictului negativ de competenta ivit intre Tribunalul Cluj si Tribunalul Specializat Cluj, in vederea solutionarii actiunii formulate de reclamanta W B R SRL in contradictoriu cu parata M R P P SRL.

Curtea, in exercitarea prerogativelor instituite prin dispozitiile art. 131 C.pr.civ., coroborat cu dispozitiile art. 135 C.pr.civ., constata este competenta general, material si teritorial in solutionarea prezentului conflict.

Solutionarea conflictului de competenta s-a realizat in camera de consiliu, fara citarea partilor.

CURTEA:

Prin sentinta civila nr. 33 din 27.01.2017 pronuntata in dosarul nr.3932/117/2016 al Tribunalului Specializat Cluj s-a admis exceptia necompetentei materiale si in consecinta: s-a declinat competenta de solutionare a cererii formulate de catre reclamanta W B R SRL impotriva paratei M R P P SRL si a cererii reconventionale formulate de catre parata si a cererii de chemare in judecata formulata de catre parata impotriva I S W B GmbH&Co.Kg, in favoarea Tribunalului Specializat Cluj.

Analizand exceptia necompetentei materiale, invocata din oficiu, prin prisma dispozitiilor legale incidente tribunalul, a admis pentru urmatoarele considerente:

Raportat la obiectul cererii deduse judecatii, tribunalul in baza art. 228 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea in aplicare a Noului Cod civil, a apreciat ca prezenta cauza este de competenta Tribunalului Specializat, vizand pretentii ce decurg din activitatea desfasurata de niste profesionisti asa cum aceasta notiune este definita in art.3 alin.2 din Noul Cod civil.

Acest rationament se bazeaza pe faptul ca mentinerea tribunalelor specializate cu ocazia intrarii N.C.Civ. s-a facut pornindu-se de la necesitatea pastrarii in sfera de competenta a acestor instante a acelorasi cauze calificate ca fiind comerciale in baza vechiului C.com., prezenta cauza fiind una dintre acestea.

Fata de cele ce preced, tribunalul a admis exceptia necompetentei materiale, potrivit art.129 alin. 2 pct.2 Cod procedura civila. Tribunalul Specializat Cluj prin sentinta civila nr. 606 din 29.03.2017 a declinat competenta materiala de solutionare a cererii formulate de catre reclamanta W B R SRL, impotriva paratei M R P P SRL si a cererii formulata de catre parata impotriva reclamantei si impotriva Internationale Spedition W B GmbH&Co.Kg, in favoarea Tribunalului Cluj.

S-a constatat ivit conflictul negativ de competenta si dispune trimiterea dosarul pentru solutionarea acestui conflict negativ de competente, Curtii de Apel Cluj.

Pentru a hotari astfel, instanta analizand exceptia invocata, a admis-o conform art. 129, al. 2, pct. 2, art. 132 C.pr.civ. si a dispus trimiterea dosarului spre solutionare Tribunalului Cluj, pe raza teritoriala a caruia isi are sediul parata.

Asa cum prevede art. 94, pct. 1, lit. j C.pr.civ., judecatoriile sunt competente sa solutioneze cererile evaluabile in bani, al caror obiect are o valoare sub cea de 200.000 lei. In speta, valoarea 2capatului principal al cererii, fata de care se va stabili si competenta materiala de solutionare a acesteia, este de peste un milion de lei.

Faptul ca litigiul se poarta intre „profesionisti” nu atrage competenta materiala de solutionare a acestuia de catre Tribunalul Specializat Cluj, neexistand vreo norma de procedura care sa prevada faptul ca litigiile dintre „profesionisti” trebuie sa fie judecate de catre aceasta instanta specializata. Instanta specializata fiind, Tribunalul Specializat Cluj nu poate solutiona decat acele cauze ce ii sunt expres date de catre legiuitor spre competenta solutionare. Categoria „profesionistilor” nu este identica si nu poate fi confundata cu cea a fostilor comercianti, o extindere a competentei, prin analogie, considerand ca automat toate litigiile purtate intre „profesionisti” trebuie solutionate de catre instantele specializate, foste comerciale, neputand fi facuta. Asta fara a mai preciza faptul ca termenul de „profesionist” nu are o semnificatie juridica clara, distincta de cea a „neprofesionistilor”, pe care a avut-o termenul de comerciant, fata de necomerciant. La stabilirea competentei materiale, nu se poate aplica vreo analogie, normele ce reglementeaza aceasta materie, trebuind sa fie exprese si de stricta interpretare. Nu exista nicio norma legala care sa prevad ca fostele instante comerciale se transforma in instante „profesioniste” practic toate textele de lege ce se refereau la competenta instantelor comerciale fata de raporturile dintre comercianti, fiind cazute in desuetudine, odata cu disparitia „dreptului comercial”, ca ramura distincta a „dreptului civil”.

La momentul reorganizarii fostelor tribunale comerciale in „tribunale specializate” (fara a se preciza o noua specializare in vreun act normativ aparut ulterior acestei reorganizari), este evident ca in lipsa de dispozitii contrare, aceste noi tribunale au prelua spre competenta solutionare categoriile de litigii pe care le aveau deja in competenta. Or, odata cu disparitia ramurii dreptului comercial (fara a fi pus ceva in loc printr-un act normativ expres), normele legale ce dadeau in competenta generala a fostului tribunal comercial, acum specializat, litigiile avand o natura comerciala, daca nu pot fi considerate ca fiind abrogate, sunt cel putin cazute in desuetudine. Tot la momentul reorganizarii fostelor tribunale comerciale, Consiliul Superior al Magistraturii nu a stabilit, prin Hotararea CSM nr. 654/31 august 2011 ca noile tribunale specializate urmeaza sa preia cauzele ce se judeca intre profesionisti si nu avea niciun rost sa faca acest lucru, din moment ce unul dintre scopurile aparitiei noului Cod de procedura civila si ale noului Cod civil a fost tocmai simplificarea normelor de drept material si procedural si prin urmare, asa cum s-a aratat, fiind edictate norme de drept material si procedural unitare, indiferent de calitatea partilor (fosti comercianti sau nu). Consiliul Superior al Magistraturii nu hotarat o noua forma de organizare a fostelor tribunale comerciale, o modificare a competentelor lor sau o marire a tipurilor de litigii date in competenta lor de solutionare, practic, in afara de o schimbare de denumire, nici aceea prea fericit aleasa, din moment ce nu a indicat in ce anume ar fi specializate noile instante, neluand nicio alta masura, preferand sa pastreze situatia existenta in acel moment. Doar ca situatia din acel moment a suferit o importanta schimbare, pe cale legislativa, asa cum s-a aratat, ca urmare a disparitiei ramurii de drept comercial, fapt care a facut ca dintre tipurile de litigii date spre solutionare fostelor tribunale comerciale sa dispara fostele litigii comerciale. Acceptand opinia contrara, bazata pe interpretari marginale a unei situatii de fapt clare, a tragerii unor concluzii ce se doreste a fi logice, din anumite fapte ce nimeni nu a dorit sa produca acele efecte invocate de catre instanta de drept comun, impotriva intentiei legiuitorului si contra dorintei acestuia de legiferare pozitiva, nu face decat sa incalce prevederile

legislative clare ce reglementeaza competenta data instantelor de judecata si sa transforme instanta de judecata in legiuitor, fiind astfel incalcate principiul separatiei puterilor in stat si insasi Constitutia Romaniei. Argumentatia referitoare la volumul de activitate pentru a considera ca tribunalele specializate ar fi preluat (ca de pastrat nu poate fi cazul, asa cum s-a aratat) spre solutionare cauzele in care sunt implicati „profesionisti” este una nejuridica si ilogica. Legiuitorul sau Consiliul Superior al Magistraturii nu au facut o astfel de apreciere. Ceea ce a determinat infiintarea unor instante specializate in niciun caz nu a fost volumul de munca, situatia in care era mult mai simplu sa fie majorata schema de personal a instantelor de drept comun. In mod asemanator, daca in urma disparitiei dreptului comercial, ca ramura distincta de drept, volumul de activitate al instantelor specializate ar fi scazut si s-ar fi majorat volumul de activitate al instantelor de drept comun, tot printr-o reorganizare a schemei de personal problema ar fi putut fi realizata. Fara a intra intr-o polemica, ce nu este bazata pe argumente de drept, cu opinia contrara, la fel de bine si Tribunalul Specilaizat Cluj ar putea, la fel de bine, sa invoce volumul de activitate ca argument in sprijinul opiniei sale. A accepta ca toate cauzele in care sunt implicati profesionisti sa fie judecate de catre o instanta specializata, fara a exista, asa cum s-a aratat, vreun argument de ordin legislativ in acest sens (norme speciale legale, de orice fel, care sa se refere doar la profesionisti si sa nu fie aplicabile si „neprofesionitstilor”), ar transforma, de fapt, instanta specializata, in instanta de drept comun, in conditiile in care termenul de „profesionist” are o intindere atat de larga, incat aproape orice ar putea fi incadrat in aceasta notiune, ceea ce in mod clar, nu a fost in intentia legiuitorului atunci cand a dorit infiintarea tribunalelor specializate nici sub imperiul vechii legislatii si nici acum.

Ivit fiind conflictul negativ de competenta, conform art. 133 C.pr.civ., in temeiul art. 135 C.pr.civ., instanta a dispus trimiterea dosarului, pentru solutionarea acestuia, instantei superioare si comune Tribunalului Cluj si Tribunalului Specializat Cluj, Curtii de Apel Cluj.

Asupra conflictului negativ de competenta, Curtea retine urmatoarele:

Prin cererea de chemare in judecata inregistrata pe rolul Tribunalului Cluj in data de 20.09.2016, reclamanta SC W B R SRL a solicitat instantei, ca prin hotararea ce o va pronunta in contradictoriu cu parata SC M R P P SRL, sa constate inexistenta dreptului de creanta al paratei impotriva reclamantei, privind suma de 560.212,90 lei, in temeiul contractului de tranzactie din 21.10.2015, cu cheltuieli de judecata.

In motivare, a aratat in esenta ca intre parata in calitate de furnizor si reclamanta in calitate de utilizator, a fost incheiat contractul de alimentare cu carburanti in reseaua de statii M nr. 1874/21.09.2016, prin care reclamanta a achizitionat de la parata produse petroliere. Ca urmare a faptului ca parata inregistra intarzieri la plata produselor, parata a formulat o cerere de executare silita, iar in acest context intre parata in calitate de creditor si reclamanta in calitate de debitor a fost incheiat initial contractul de tranzactie din 04.05.2015 si ulterior contractul de tranzactie din 21.10.2015, acesta din urma fiind invocat de reclamanta in principal in cuprinsul actiunii.

Pentru determinarea competentei instantei de judecata sub aspect material functional, prezinta importanta natura si obiectul litigiului, dincolo de calitatea partilor.

Din aceasta perspectiva, instanta retine ca anterior intrarii in vigoare a Noului Cod civil, competenta functionala a instantei specializate in cauze comerciale era stabilita de dispozitiile art.2 pct. 1 lit. a, pct. 2, 3 si 4 Cod procedura civila, art. 36 al. 3 coroborat cu art. 37 al. 3 din Legea nr. 304/2004, precum si art. 3-4, 7,9 si 56 Cod comercial.

Potrivit dispozitiilor art. 36 al. 3 coroborat cu art. 37 al. 3 din Legea nr.304/2004, in forma anterioara datei la care a intrat in vigoare Noul Cod civil, in cadrul tribunalelor functionau, printre altele, sectii sau, dupa caz, complete specializate in cauze comerciale, tribunalele specializate preluand cauzele de competenta tribunalului in domeniile in care se infiinteaza. Prin

infiintarea unor completuri specializate in solutionarea litigiilor cu sau intre profesionisti, acestea au preluat spre solutionare cauzele de natura comerciala de pe raza teritoriala de competenta a Tribunalului Maramures, delimitareacompetentei materiale efectuandu-se potrivit normelor de drept substantial existente in Codul comercial, respectiv art. 3-4, 7,9 si 56 Cod comercial, aceste norme stabilind criteriile de determinare a naturii comerciale sau civile a unui litigiu.

Ulterior intrarii in vigoare a Noului Cod civil, criteriul de delimitare a cauzelor prin raportare la dreptul material si-a pierdut functionalitatea, insa niciuna dintre normele noului Cod civil ori ale Legii nr.71/2011 de punere in aplicare a acestuia, nu interzice separarea litigiilor in are cel putin una dintre parti are calitatea de profesionist in materia „activitatilor de productie, comert sau prestari de servicii” (expresie care, conform art. 8 din Legea nr. 71/2011, inlocuieste expresiile „acte de comert”, respectiv „fapte de comert”) de celelalte litigii care implica profesionisti in alte materii si conferirea competentei de solutionare a primei categorii tribunalelor specializate, astfel cum a procedat, implicit, Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotararea nr. 654/31 august 2011.

Prin dispozitiile tranzitorii cuprinse in art. 225-227din Legea nr. 71/2011 s-a stabilit competenta materiala de solutionare a unor cauze in prima instanta de catre fostele sectii comerciale ale tribunalelor, reorganizate in sectii civile sau unificate cu sectiile civile existente. Astfel cum in mod corect a surprins judecatorul din cadrul Sectiei I civila din cadrul tribunalului Maramures, art. 226 alin. (1) din acelasi act normativ prezinta o enumerare exemplificativa, iar nu limitativa, a cererilor care sunt de competenta sectiilor civile reorganizate sau completelor specializate.

In fine, conform statuarilor Inaltei Curti de Casatie si Justitie cuprinse in dispozitivul Deciziei nr. 18/2016 pronuntata in solutionarea recursului in interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curtii de Apel Pitesti, in interpretarea si aplicarea dispozitiilor art. 226 alin. 1 si art. 228 alin.2 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea in aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, „competenta materiala procesuala a tribunalelor/sectiilor specializate se determina in functie de obiectul sau natura litigiilor de genul celor avute in vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea in aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificarile si completarile ulterioare”.

Considerentele expuse de Inalta Curte de Casatie si Justitie in cuprinsul Deciziei nr. 18/2016 sustin interpretarea conform careia pentru determinarea competentei materiale procesuale a tribunalelor/sectiilor specializate, se va tine seama de criteriile legale referitoare la obiectul sau naturalitigiilor, de genul celor avute in vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. 1 din Legea nr. 71/2011. Or, elementul comun al litigiilor enumerate cu titlu exemplificativ de dispozitiile art. 226 alin.1 din Legea nr. 71/2011 il constituie existenta, desfasurarea unei activitati economice.

Din aceasta perspectiva concluzia tribunalului specializat conform careia calitatea de profesionist a unei din parti in sine nu este apta sa determine in mod automat competenta instantei specializate este corecta.

Cu toate acestea, instanta specializata in fata careia s-a ivit conflictul negativ de competenta nu a analizat si obiectul, respectiv natura litigiului cu a carui solutionare a fost investita prin declinarea competentei. Aspectele referitoare la gradul de incarcatura al instantelor ce se regasesc in cuprinsul sentintei de declinare a competentei sunt mai curand argumente care tin de politica legislativa si pot cel mult sa sustina o anumita orientare a legiuitorului la momentul stabilirii competentei, nicidecum solutia adoptata de o instanta la momentul exercitarii prerogativelor prevazute de art. 131 C.proc.civ.

Prin urmare, singura calitatea de profesionist a unei din parti sau a partilor nu este apta sa determine si natura de litigiu cu profesionisti a cauzei, dar in situatia in carese releva ca acesta

priveste operatiuni derulate in cadrul activitatii economice, in mod cert este afectata natura litigiului.

Prin prisma acestor considerente, corecta se releva a fi solutia adoptata de Tribunalul civil, care a retinut faptul ca litigiul are in esenta ca obiect pretentii izvorate din activitatea desfasurata de profesionisti in cadrul exercitarii obiectului de activitate al acestora.

Astfel, contractul de furnizare carburanti (care a generat creanta care face obiectul litigiului) a fost incheiat in cadrul activitatii economice desfasurate de parata, in aceleasi circumstante fiind incheiat si contractul de tranzactie, motiv pentru actiunea se circumscrie sferei litigiilor avute in vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. 1 din Legea nr. 71/2011.

Raporturile juridice dintre parti au fost asadar stabilite initial prin contractul de furnizare carburanti, iar apoi prin contracte de tranzactie care aveau ca obiect modalitatea de plata a unor creante izvorate din contractul de furnizare, iar aceste raporturijuridice fac obiectul actiunii cu care a fost investita prima instanta. Toate acestea atrag competenta instantei specializate. Faptul ca litigiul are ca obiect o actiune in constatare si nu in realizare nu are nicio relevanta in context si nu poate conduce la o concluzie contrara cu privire la natura sa.

Modificarile legislative survenite prin adoptarea Noului Cod Civil sub aspectul competentei materiale a instantelor specializate au facut obiectul analizei in cadrul Deciziei nr. 18/2016 pronuntate de Inalta Curte de Casatie si Justitie in solutionarea recursului in interesul legii, dezlegarea oferita de instanta suprema in exercitarea atributiilor prevazute de art. 514 si urmatoarele Cod procedura civila fiind obligatorie pentru instante de la momentul publicarii sale in Monitorul Oficial al Romaniei, potrivit art. 517 alin. 4 C.proc.civ.

Pentru toate considerentele expuse, in temeiul art. 135 alin. 4 C.proc.civ., Curtea va stabili competenta de solutionare a actiunii formulate de reclamanta SC W B R SRL in contradictoriu cu parata M R P P SRL, avand ca obiect actiune in constatare inregistrata sub nr. XXXX/117/2016, in favoarea Tribunalului Specializat Cluj.

PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
H O T A R A S T E

Stabileste competenta de solutionare a actiunii formulate de reclamanta SC W B R SRL cu sediul in Bucuresti, sector 1, in contradictoriu cu parata M R P P SRL cu sediul in Cluj-Napoca, str. Onisifor Ghibu –la avocat Andrei Marian, nr.1, ap.8, jud. Cluj, avand ca obiect actiune in constatare, in favoarea Tribunalului Specializat Cluj.

Definitiva.

Pronuntata in sedinta publica din 2 noiembrie 2017.

PRESEDINTE
R M V

GREFIER
L B